

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

7/7035
GK:169

Sayı : B.05.0.GNS.0.00.00.00/
Konu : Yazılı Soru Önergesi

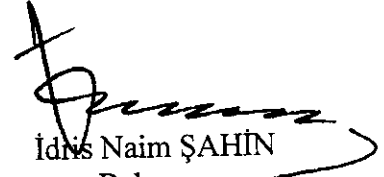
.... / 06 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Kan.ve Kar. Dai. Bşk. Kan. ve Kar. Md.lüğünün 21/05/2012 tarih ve 67274 sayılı yazısı.

Kütahya Milletvekili Alim IŞIK tarafından, Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenen 7/7035 sayılı yazılı soru önergesi hakkında Bakanlığımız Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığından alınan cevabi yazı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

İdris Naim ŞAHİN
Bakan

Ek:
Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının yazısı

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.05.0.TEF.0.00.00.00/663.07/ 3096
Konu : 7/7035 Soru önergesi

15.06.2012

GENEL SEKRETERLİĞE

İlgi: a) 06/06/2012 tarihli ve B.05.0.GNS.0.00.00.00-000-159 sayılı yazınız.
b) TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 07/06/2012 tarihli ve 70563 sayılı yazısı.

İlgi (a) sayılı yazınız ekinde ve Genel Sekreterliğiniz havalesiyle ilgi (b) sayılı yazı ekinde Kurulumuza gönderilen 7/7035 sayılı Soru Önergesinde Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK tarafından yöneltilen sorulardan Birimimizi ilgilendirenlerin cevaplandırılması istenilmektedir.

1- Anayasamızın 129'uncu maddesinin 7'nci fıkrasıyla "memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılması, kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlı olduğu" hususu hüküm altına alınmıştır.

Bu Anayasa hükmünün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun ile düzenlenmiş bulunmaktadır. Belediye başkanlarının görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili olarak da, yasal istisnalar dışında, anılan Kanun hükümlerine göre işlem yapılmaktadır.

4483 sayılı Kanunun 3'üncü maddesi hükmüyle büyükşehir, il ve ilçe belediye başkanları hakkında İçişleri Bakanı, belde belediye başkanları hakkında ise (ilgisine göre) vali veya kaymakam soruşturma izni vermeye yetkili merci olarak belirlenmiştir.

Aynı Kanunun 4'üncü maddesiyle de, belediye başkanları dahil memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkındaki ihbar ve şikayetlerde bulunması gereken şartlar ile bunların işleme konulmayacağı haller, hiçbir tereddüde yer bırakmayacak şekilde açık ve ayrıntılı olarak düzenlenmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla, belediye başkanları hakkındaki ihbar ve şikayetler, herhangi bir ayırım yapılmaksızın, bu yasal düzenlemeye uygun ise Bakanlığımızca ya da vali veya kaymakamlarca işleme konularak aynı Kanun hükümleri çerçevesinde ön inceleme yaptırılmakta ve soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesi yönünde bir karar alınmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca ya da vali veya kaymakamlarca verilen kararlar ile kararların dayanağını oluşturan ön inceleme işlemleri, yetkili Cumhuriyet savcılarının, şikayetçinin ya da ilgili memur ve diğer kamu görevlisinin itirazı üzerine Danıştay yahut yetkili Bölge İdare Mahkemesince incelenip kesin hükme bağlanmaktadır. Bir başka deyişle, belediye başkanları hakkında bu kapsamda yürütülen bütün işlemler ve alınan kararlar, idari yargı denetimine de tabi bulunmaktadır.

Belediye başkanları hakkındaki ihbar ve şikayetlerin değerlendirilerek sonuçlandırılmasında tamamen anılan Kanunda öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde hareket edilmekte olup; belediye başkanları arasında siyasi parti mensubiyetine ya da başka herhangi bir kritere göre ayırım yapılarak farklı işlem icra edilmesi kati surette söz konusu değildir. 4483 sayılı Kanuna göre yapılan işlemlere ve alınan kararlara konu olan belediye başkanları arasında hemen hemen bütün siyasi partilere mensup olan kişiler bulunmaktadır.

Diğer yandan, 4483 sayılı Kanuna göre uygulanan süreç sonucunda belediye başkanları hakkında soruşturma izni verilmiş olması halinde, yetkili Cumhuriyet savcılarının genel hükümlere göre soruşturma yaparak kamu davası açmakta ya da kovuşturmayla yer olmadığı kararı vermektedirler. Kamu davası açıldığı takdirde ise görevli ve yetkili mahkeme gerekli kovuşturmayı icra ederek davayı sonuçlandırmaktadır. Bu itibarla, soruşturma izni verilmesinden sonraki aşamalar tamamen adli mercilerin görev, yetki ve sorumluluk alanında bulunmaktadır.

Ayrıca, 4483 sayılı Kanun dışında, kanunlarda belirlenmiş hallerde yetkili Cumhuriyet savcılarının, belediye başkanları dahil memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında genel hükümlere veya özel soruşturma usullerine göre doğrudan soruşturma yapabilmektedirler. Bu istisnaların başlıcaları, 3628 sayılı Mal Bildirimlerinde Bulunulması Rüsvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 17'nci maddesinin 1'inci fıkrası ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 250'nci maddesinin 1'inci fıkrasında sayılan suçlardır. Bir başka deyişle, bu suçlardan dolayı yetkili Cumhuriyet savcılarının herhangi bir merciden izin almaksızın belediye başkanları hakkında doğrudan soruşturma yapabilmektedirler. Dolayısıyla, bu suçlarla ilgili olarak cezai işlemler tamamen adli mercilerin görev, yetki ve sorumluluğu altındadır.

Netice itibarıyla, belediye başkanları hakkındaki ihbar ve şikayetlerin değerlendirilerek sonuçlandırılmasında tamamen Kanunda öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde hareket edilmekte olup; belediye başkanları arasında siyasi parti mensubiyetine ya da başka herhangi bir kritere göre ayırım yapılarak farklı işlem icra edilmesi kati surette söz konusu değildir.

Dolayısıyla, Kurulumuzca belediye başkanlarının mensubu olduğu partilere göre bir ayırım yapılmadığından bu konuda istatistiki bilgiler de bulunmamaktadır.

2- Diğer yandan, Belediyeler ile ilgili olarak Kurulumuzca yürütülen soruşturmalar prensip olarak Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Bakanlık Makamından alınan onay emirleri üzerine yapılmaktadır.

Bu bağlamda, belediye başkanları ve diğer belediye görevlileri hakkında Mülkiye Müfettişleri tarafından düzenlenen tevdi, tazmin, araştırma, inceleme raporları ile ön inceleme raporlarının bir örneği ayrıca Başkanlığımıza doğrudan gelen şikâyet dilekçeleri ve ekleri gereği için Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne gönderilmektedir.

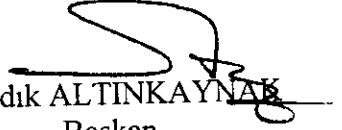
Söz konusu raporların takip ve sonuçlandırılması işlemleri Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce yürütülmektedir.

Belediye Başkanlarının yolsuzluk, görevi kötüye kullanma ve benzer sebeplerle görevden uzaklaştırılmalarına ilişkin işlemler de Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce icra edilmektedir.

3- Ayrıca, bahse konu Soru Önergesindeki bazı soruların (1, 4, 7, 8) Bakanlığımız Personel Genel Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarıyla ilgili olduğu görülmektedir.

Bu itibarla, ilgi (a) ve (b) yazılara konu Soru Önergesinin; yukarıda 1'inci maddede yaptığımız açıklamaya ilaveten, Bakanlığımız Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Personel Genel Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarından alınacak bilgi ve değerlendirmeler doğrultusunda cevaplandırılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Sadık ALTINKAYNAK
Başkan